

TRINN ÜGYVÉDI IRODA

H-1052 Budapest, Váci utca 18.

tel.: +36 1 266 2223, 266 4923; fax: +36 1 266 9158; e-mail: trinn@t-online.hu

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1686-9/2017
2017. NOV 20.	
Példány:	1 db
Melléklet:	1 db
Kezelőiroda:	du

Alkotmánybíróság

Budapest

ügyszám: IV/1686/2017.

tárgy: alkotmányjogi panasz, kérelem az Emberi Jogok Európai Bíróságához

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Metzinger Péter ügyvéd – [REDACTED] panaszos korábban csatolt meghatalmazással már igazolt jogi képviselőként eljárva – a fenti számon folyamatban lévő eljárásban ezúton bejelentem, hogy [REDACTED] a mellékelt kérelmet terjesztette elő az Emberi Jogok Európai Bíróságához.

E mellékelt kérelem tárgyát ugyanaz a magyar büntetőeljárás képezi, amely eljárásban meghozott jogerős ítélettel szemben a T. Alkotmánybíróság által a fenti számon iktatott panasz benyújtásra került.

Az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdése értelmében Magyarország biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Az emberi jogokat érintő nemzetközi kötelezettségek közül az egyik legfontosabb az Emberi Jogok Európai Egyezményében (a továbbiakban: **Egyezmény**) lefektetett minimum követelmények tiszteletben tartása. Az Alaptörvény tisztességes eljáráshoz való jogot rögzítő XXVIII. cikkében beazonosítható az Egyezmény 6. cikkének tartalma, melyre vonatkozó strasbourgi bírósági gyakorlatra tehát az Alkotmánybíróságnak – saját gyakorlata szerint – is figyelemmel szükséges lennie.¹ A T. Alkotmánybíróság saját – dogmatikailag egyébként magától értetődő – joggyakorlata szerint továbbá az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje nem lehet alacsonyabb, mint a Magyarországra is irányadó nemzetközi jogi jogvédelem szintje.² El kell tehát kerülni az emberi jogok (alapvető alkotmányos jogok) védelme kapcsán az esetleges diszkrpanciákat a hazai és a nemzetközi jogvédelem konkrét eredményeit illetően. Természetesen az ideális jogállami megoldás az lenne, ha a magyar bíróságok maradéktalanul érvényre juttatnák az érintett felek vonatkozó alapvető alkotmányos, illetve emberi jogait (jelesül a tisztességes eljáráshoz való jogot). A panaszban ugyanakkor már utaltunk rá, hogy a Kúria Elnöke által felállított joggyakorlat-elemző csoport is komoly hiányosságokat tárt fel az alapvető alkotmányos jogok magyar bírói gyakorlatban történő tényleges érvényesítése körében. Erre tekintettel fokozott érdek fűződik ahhoz – nemcsak az érintett panaszos, hanem az egész magyar jogrendszer, az alkotmányos realitás egészségesebb állapotának megteremtése szempontjából is –, hogy a T. Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszok elbírálása során megfelelően érvényre juttassa az emberi jogokat (is), mégpedig legalább olyan védelemben

¹ 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, 16.

² Vö.: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat [26] bekezdés. Ezen AB határozathoz hét különvélemény is készült, melyek közül több is foglalkozott az Emberi Jogok Európai Egyezménye és az Alaptörvény, valamint az EJEB ítélezési gyakorlata és az Alaptörvény Alkotmánybíróság általi értelmezésének viszonyával. A határozatból és a különvéleményekből – mint legnagyobb közös osztó – leszűrhető, hogy az Alaptörvény értelmezése során az Egyezményre és az EJEB kijegecsedett gyakorlatára az Alkotmánybíróság figyelemmel van.

részesítve azokat, amilyen védelem az Emberi Jogok Európai Bírósága által elvárt.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságához benyújtott, mellékelt kérelemből kiemeljük az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatára történő azon hivatkozásokat, amelyek egyértelműen és közvetlenül vonatkoznak a T. Alkotmánybíróság által elbírálandó panaszban felhívott alkotmányos érvekre, úgymint:

- Az Emberi Jogok Európai Bíróságának értelmezésében a tisztességes eljáráshoz való jog alapvetően ugyan nem foglalja magába annak vizsgálatát, hogy minden eljárási szabályt betartott-e, és érdemben helyes döntést hozott-e a bíróság. Általában a bizonyítékok befogadása és értékelése, valamint a tényállás megállapítása is kívül esik e jog védelmi körén. **A nyilvánvalóan önkényes vagy teljességgel ésszerűtlen döntés azonban megvalósíthatja e jog sérelmét.** (*Sisiojeva és mások c. Lettország*, GC, 60654/00, 2007. január 15.)

- **A nyilvánvalóan önkényes vagy teljességgel ésszerűtlen bírósági döntés egyik esete, amikor büntetőügyben teljességgel tisztességtelen vagy önkényes következtetésre vezet a bizonyítékok téves értékelése.** (*Scheper c. Hollandia*, 39209/02, 2005. május 5.)

- Kivételesen a tisztességes eljáráshoz való jog körében vizsgálható a védelem bizonyítékának (tanújának) jelentősége is, ha e bizonyítékot elvetették (a tanút nem hallgatták meg), holott feltétlenül szükség lett volna rá az igazság (bűnösség) tisztázásához, és befogadásának hiánya teljességgel ellehetetlenítette a védekezést, egészében tisztességtelenné téve az eljárást. (*Butkevicius c. Litvánia*, 48297/99, 2000. november 28.), *Krempovskij c. Litvánia*, 37193/97, 1999. április 20.)

- Egyezményesértő valamely bizonyíték be nem fogadása, ha a döntés nem kellően indokolt, az elvetett bizonyíték súlyosan megingatná a vádat, és a vád alapja gyenge. Ilyen esetben már nem bírói mérlegelés kérdése a védelem által felajánlott bizonyíték szükségességének és elegendőségének megítélése. (*V.D. c. Románia*, 7078/02, 2010. február 16., 107-116.)

- **Különösen igazak a fentiek arra az esetre, amikor a vád egyetlen közvetlen bizonyítéka nem más, mint egy vádlottárs terhelő vallomása.** Az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlata szerint ugyanis sokkal alaposabb vizsgálat alá kell vetni a vádlottársak állításait egy egyszerű tanúvallomásnál, mert helyzetük eltér a hagyományos tanúkéttől. **Ezért is egy vádlottárs beismerő vallomása csak azon tény megállapításának alapjául szolgálhat, hogy ő maga elkövette a bűncselekményt, annak alapjául azonban önmagában nem, hogy az egyébként tagadásban lévő másik vádlott is.** (*Vladimir Romanov c. Oroszország*, 41461/02, 2008. július 24., 102.)

- Az EJEB által az *M.H.* ügyben kidolgozott teszt szerint a vádlottárs kizárólagos közvetlen bizonyítékként szolgáló vallomásának befogadása során azt kell mérlegre tenni, hogy e vallomás bizonyító ereje többet nyom-e a latban, mint azon hátrányos hatás veszélye, hogy tisztességtelenül befolyásolják a bíróságot helytelen döntés meghozatala érdekében („*hostile witness*”). Kérdés tehát, hogy az ügyben eljáró bíróság elvégezte-e ezt a mérlegelést, és annak alapján nem

önkényesen vagy ésszerűtlenül döntött-e a vádlottárstól származó terhelő bizonyíték befogadásáról. Fontos továbbá, hogy még a bizonyíték befogadása esetén is a vádon marad az elkövetés kétséget kizáró bizonyításának terhe, a bizonyítási terhet nem lehet megfordítani. (*M.H. c. Egyesült Királyság*, 28572/95, 1997. január 17.)

A T. Alkotmánybírósághoz benyújtott panaszban a fentiek kapcsán kifejtettük (lásd különösen a panasz 17. pontját), hogy az eljáró magyar bíróságok kizárólag a vádlottárs – büntetőeljárás során megváltoztatott, semmilyen bizonyítékkal alá nem támasztott – egyszerű vallomása alapján állapították meg a panaszos [REDACTED] bűnösségét, ráadásul olyan tényállás mellett, amely a büntetőbíróságok álláspontja szerint is nyilvánvalóan hiányos volt (mert például az sem derült ki, hogy a bűncselekménynek ki volt az értelmi szerzője és menedzsere).

Az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti eljárás továbbá az elszenvedett jogsérelmet elhárítani nem tudja, csak az azzal okozott károk reparálására hivatott. Ezzel szemben a T. Alkotmánybíróságnak a konkrét ítélettel szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz elbírálása során eljárásjogi lehetősége van arra, hogy az elszenvedett jogsérelmet teljes egészében, *ex tunc* orvosolja, hiszen a T. Alkotmánybíróság – az Emberi Jogok Európai Bíróságával szemben – kasszációs jogkörrel is rendelkezik.

Magától értetődik, hogy úgy az érintett magánszemély, mint a jogrendszer egésze (és ezen belül a jogsértő állam) szempontjából is az a kívánatos, ha a jogsértő ítélet – annak végrehajtása előtt – megsemmisítésre kerül, semmint a már (akár csak részben) végrehajtott ítélet okozta konkrét (anyagi és immateriális) hátrányok miatti kártérítés kifizetése történik csak meg.

Kérem ezért ismételten, hogy a T. Alkotmánybíróság a panasszal támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztését szíveskedjék soron kívül elrendelni, az Abtv. 61. § (1) bek. b) pontja alapján, figyelemmel arra a köztudomású tényre, hogy a szabadságvesztés büntetésének végrehajtása azonnali és reparálhatatlan sérelemmel jár az azt elszenvedő személy terhére, ha a szabadságvesztésre egy olyan büntető ítélet alapján kerül sor, amely olyan eljárás eredményeként született meg, amelyben az érintett tisztességes eljáráshoz való joga sérült.

Budapest, 2017. november 20.

tisztelettel,

dr. Metzinger Péter, LL.M., Ph.D.
ügyvéd
együttműködésben a
Trinn Ügyvédi Irodával
1052 Budapest, Váci u. 18.

dr. Metzinger Péter, ügyvéd,
[REDACTED] jogi képviselőként

Melléklet:

1) kérelem az Emberi Jogok Európai Bíróságához